

Sygn. akt SNO 20/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wojnicka

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego i
przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości sędziego D. K.,
po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2015 r.,
sprawy **A. B.**

sędziego Sądu Rejonowego

w związku z odwołaniami Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego i Ministra
Sprawiedliwości

od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego
z dnia 1 grudnia 2014 r.,

- 1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania dyscyplinarnego obciąża
Skarb Państwa**

UZASADNIENIE

Sędzia Sądu Rejonowego A. B. został obwiniony o dopuszczenie się przewinienia dyscyplinarnego przejawiającego się oczywistą i rażącą obrazą art. 277 k.p.c. oraz art. 85 ust. 1 i art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, polegającego na tym, że w dniu 12 września 2013r. na sali rozpraw, na żądanie świadka L. Z. domagającego się zwrotu kosztów przejazdu do sądu oświadczył, iż ta kwestia go nie interesuje i może zwrócić się z tym do wierzyciela, po czym nakazał świadkowi opuszczenie sali, a następnie nie wydał żadnej merytorycznej decyzji w tym względzie.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 1 grudnia 2014r. Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny uniewinnił obwinionego od popełnienia zarzucanego mu czynu. W uzasadnieniu Sąd Dyscyplinarny podkreślił, że świadek L. Z. nie mógł złożyć wniosku o zwrot kosztów podróży poniesionych w związku z wezwaniem do stawienia się w sądzie w toku rozmowy z obwinionym, gdyż ta miała miejsce po zakończeniu rozprawy, a zatem odbyła się w trybie nieformalnym. Udzielenie przez obwinionego informacji sprzecznej z art. 92 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych stanowiło niewłaściwe i niefrasobliwe postąpienie, jednak nie można przyjąć, aby oznaczało oczywiste i rażące naruszenie przepisów wymienionych w opisie czynu zarzucanego obwinionemu. Ponadto, nie ma podstaw aby uznać, że treść wypowiedzi sędziego była przyczyną niezłożenia przez świadka wniosku na piśmie.

W odwołaniu Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 7 stycznia 2015r. zarzucono błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, które miały wpływ na jego treść, oraz naruszenie przepisów postępowania karnego, które miało wpływ na treść orzeczenia, w szczególności art. 2§2 k.p.c., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 442§3 k.p.k., art. 391 §1 k.p.k. W odwołaniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 stycznia 2015r. zarzucono błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść oraz obrazę przepisów postępowania tj. art. 2§2 k.p.k i art. 4 k.p.k. W obu odwołaniach wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu - Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 107§1 u.s.p. sędzia odpowiada dyscyplinarnie za przewinienia służbowe, w tym za oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa i uchybienia godności urzędu. Przepis ten nie definiuje pojęcia przewinienia dyscyplinarnego, jedynie przykładowo wskazując, iż stanowi je oczywista i rażąca obraza przepisów prawa oraz uchybienie

godności urzędu. Czyn stanowiący przewinienie dyscyplinarne musi być bezprawny (naruszający określone obowiązki sędziego wynikające z powszechnie obowiązujących norm prawa lub Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów) oraz zawiniony, co wynika z istoty postępowania dyscyplinarnego, jako odpowiedzialności typu karnego i samej nazwy czynu (przewinienie, czyli zachowanie zawinione). I chociaż od strony podmiotowej do przypisania sędziemu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego wystarczający jest każdy rodzaj winy, także wina nieumyślna, odpowiedzialność dyscyplinarna sędziego jest w pełni zindywidualizowana (wyrok Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 11 grudnia 2014r., SNO 61/14, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 12 stycznia 2011 r., SNO 53/10, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 16 maja 2006r., SNO 19/06, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 4 września 2003r., SNO 51/03, niepubl.).

W niniejszej sprawie zarzucane jest przewinienie dyscyplinarne w postaci oczywistej i rażącej obrazy przez sędziego przepisów prawa. Obraza przepisów prawa jest zaś oczywista, gdy błąd sędziego jest łatwy do stwierdzenia, popełniony został w odniesieniu do określonego przepisu, mimo że znaczenie tego przepisu nie powinno nasuwać wątpliwości nawet u osoby o przeciętnych kwalifikacjach prawnych, a jego zastosowanie nie wymaga głębszej analizy. Natomiast rażący charakter tejże obrazy należy odnosić do jej skutków ocenianych na tle konkretnych okoliczności, gdy popełniony błąd narusza istotne interesy stron bądź innych osób biorących udział w postępowaniu lub powoduje zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości (wyrok Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 11 grudnia 2014r., SNO 61/14, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 czerwca 2002r., SNO 18/02, OSNSD 2002 z. I - II, poz. 9).

Przyjmując powyższe za punkt wyjścia dla oceny prawnej postępowania obwinionego należy uznać, że odwołania nie zasługują na uwzględnienie. Niewątpliwie obwiniony udzielił nieprecyzyjnej informacji co do możliwości dochodzenia przez świadka L. Z. zwrotu kosztów podróży poniesionych w związku z wezwaniem do stawienia się w sądzie. Cała sytuacja wyniknęła jednak niespodziewanie już po zakończeniu rozprawy, na którą świadek nie stawiał się. Moment przeprowadzenia rozmowy jak też jej przebieg nie uzasadnia stwierdzenia, że świadek formalnie złożył wniosek o zwrot kosztów. Brak jest podstaw do przyjęcia, że to zachowanie obwinionego było przyczyną niezłożenia przez świadka wniosku o zwrot kosztów na piśmie. Wreszcie, w opinii obwinionego, z uwagi na brak stawienia się na rozprawie, świadkowi L. Z. nie przysługiwało prawo do żądania zwrotu kosztów podróży z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności sądowej na wezwanie sądu (art. 87 ust. 1 w zw. z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, tekst jedn. Dz. U. z 2014r., poz. 1025 ze zm.). Uprawniony jest pogląd, że właśnie ta okoliczność w sposób kluczowy wpłynęła na zachowanie obwinionego, który

przekonany, że roszczenia świadka są niezasadne dość niefortunnie powtórzył to przekonanie na głos. Jakkolwiek można podnieść zastrzeżenia co do zachowania obwinionego, to jednak przy ocenie prawnej jego zachowania trzeba uwzględnić dynamiczny charakter sytuacji stanowiącej podstawę faktyczną zarzutów stawianych obwinionemu oraz całokształt regulacji prawnej dotyczących prawa świadka do żądania zwrotu kosztów stawienia w sądzie. Te dwa czynniki wpłynęły decydująco na zachowanie obwinionego, stąd też brak jest podstaw do przyjęcia, że naruszenie art. 277 k.p.c. oraz art. 85 ust. 1 i art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez obwinionego było zawinione.

Mając to na uwadze, sąd orzekł jak w sentencji.

